

Aika: 14.11.2016 klo 17:00 - 17:40

Paikka: Villa Vallmogård

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
92	Kokouksen järjestäytyminen	3
93	Mäntymäen koulu - hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi, hankesuunnitelma	4

Läsnä:	Viherluoto-Lindström Irmeli Tikkanen Juhana Miettinen Taisto Peltovirta Margit Nystén Tiina Rintämäki-Ovaska Tiina Tuominen Lari Vihonen Elisa Backman Heidi Mellanen Petri Aarniokoski Sari	pj jäsen jäsen jäsen jäsen KH:n edustaja Espoon edustajan varajäsen nuorisovaltuuston edustaja sivistystoimenjohtaja siv. talouspäällikkö opetuspäällikkö
Poissa:	Grönblom Minna Leppänen Mikko Aro Lauri Närvänen Hanna-Majja Becker Emilia Hiitola Annika	varapj. jäsen jäsen jäsen Espoon edustaja varhaiskasvatuspäällikkö
Allekirjoitukset	Irmeli Viherluoto-Lindström puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse 15.11.2016	Petri Mellanen sihteeri
Käsitellyt asiat	92 - 93	
Pöytäkirja tarkastettu		
Allekirjoitukset	Taisto Miettinen Tarkastettu sähköpostitse 16.11.2016	Margit Peltovirta Tarkastettu sähköpostitse 16.11.2016
Pöytäkirja yleisesti nähtävänä	Kauniaisissa 29.11.2016	
Todistaa	Karola Nyman ilmoitustaulun hoitaja	

Suomenkielinen opetus- ja
varhaiskasvatuslautakunta

§ 92

14.11.2016

Kokouksen järjestäytyminen

SOV 14.11.2016 § 92

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa
- hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
  - valitsi Taisto Miettisen ja Margit Peltovirran pöytäkirjantarkastajiksi
  - hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.
-

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

Mäntymäen koulu - hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi,
hankesuunnitelma

353/10.03.02/2016

SOV 07.11.2016 § 20

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Tomi Salminen, puh. 09 5056 232
opetuspäällikkö Sari Aarniokoski, puh. 09 5056 265
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Hankkeen lähtökohtana on suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 10.6.2013 käsittelemä ja kaupunginhallituksen 28.8.2013 hyväksymä tarveselvitys Mäntymäen koulun hallintotilojen saneeruksesta ja ruokalan laajentamisesta monitoimitilaksi.

Tarveselvityksen mukaan olemassa olevat ruokalatilat ovat mitoitettu 100 hengelle ja ovat riittämättömät nykyiselle oppilasmäärälle (390 henkeä). Lisäksi opettajien käytössä olevat tauko- ja saniteettitilat ovat tarveselvityksen mukaan riittämättömät nykyiselle henkilömäärälle (40 henkeä).

Hankkeen valmistelua on jatkettu kaupunginvaltuuston 1.2.2010 hyväksymien (§ 4) Rakennusinvestointihankkeiden toteutusohjeiden mukaisesti tekemällä hyväksytyyn tarveselvityksen pohjalta hankesuunnitelma sekä siihen liittyviä alustavia suunnitelmia tukemaan investointipäätöksen tekoa.

Hankkeen yhteydessä uusitaan saneerattaviksi esitettyjen tilojen kaikki pinnat, varusteet, laitteet ja kalusteet. Hankkeen sisällön linjaus hankesuunnitelmassa noudattaa Mäntymäen koulun aiempien saneeraushankkeiden linjauksia.

Käyttäjän edustajana hankkeen ohjausryhmässä hankesuunnitteluvaiheessa toiminut suomenkielisen koulutoimen opetuspäällikkö on ollut tiiviisti mukana tilasuunnittelussa ja hankesuunnitelman laadinnassa. Keittiösuunnittelun osalta suunnittelua on ohjannut kaupungin ruokapalvelupäällikkö.

Hankesuunnitelmavaiheen tuloksena ovat **liitteinä** olevat hankesuunnitelma sekä arkkitehdin alustavat luonnospiirustukset. Hankesuunnitelma sisältää tavoitehintalaskelman sekä arvion hankkeen aikataulullisesta kestosta. Hankesuunnitelma on laadittu tavoitteena olleen rakennusaikataulun (rakennustöiden aloitus 6/2017), kaupungin päätöksentekoon tarvittavan aikataulun ja kustannusten paremman luotettavuuden vuoksi jo luonnosuunnitelmatasoisena. Luonnossuunnittelu on tehty myös LVIS- ja rakennesuunnitelmien osalta.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontille osoitettu rakennusoikeus on jo ylitetty, minkä vuoksi, sekä mahdollistamaan tarvittavan laajennuksen, tontilla on käynnistetty kesällä 2015 asemakaavan muutos. Asemakaavan

---

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

---

muutos saataneen kaupunginvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn alkuvuoden 2017 aikana. Hankesuunnitelmassa esitetyt liikenne- ja pysäköintijärjestelyt ovat alustavat ja niitä tarkennetaan jatkosuunnittelussa yhteensovitettuna asemakaavan ratkaisuun.

Hankesuunnitelman kohdassa 1.5 Aikataulu on arvioitu hankkeen kestoksi, suunnittelu (4 - 5 kk), kaavallinen tarkastelu ja rakennuslupakäsittely (2 - 3 kk) ja rakentaminen (10 - 12 kk) huomioiden, yhteensä 16 - 18 kk. Toteutusta on esitetty vuodelle 2017, jolloin optimaalinen ajankohta rakennustöiden käynnistymiselle ajoittuisi koulujen päättymiseen kesäkuun alussa ja koko hankkeen toteutus ajanjaksolle kesäkuu – maaliskuu/toukokuu. Tällöin eniten melua ja häiriötä aiheuttavat työvaiheet (purku- ja runkotyöt) saataisiin tehtyä koulun kesälomien aikana. Tämä aikataulu on kuitenkin mm. vielä varsin alkuvaiheessa olevien teknisten järjestelmien suunnittelun sekä urakkakilpailutukseen varattavan ajan kannalta haasteellinen.

Lisäksi tulee huomioida käyttäjähallintokunnan toimenpiteet ennen käyttöönottoa (muutto, kalustaminen yms.). Edellä mainitut asiat huomioiden saneerattavat tilat olisivat käyttöönottokunnossa elokuussa 2018, mikäli rakennushanke toteutuisi yllä esitetyn mukaisesti.

Suunnitteluratkaisua tarkentavien luonnostasoisten piirustusten pohjalta laaditun kustannusarvion (Rapal Oy) mukaan hankkeen ennakoitujen kokonaiskustannukset ovat 3 465 035 euroa (alv 0 %). (**oheismateriaalina**)

Kustannusarvio ylittää hankkeelle kaupungin investointiohjelmassa varatun määrärahan merkittävästi.

Hankkeen toteutus on sisältynyt vuosien 2014 – 2018 investointiohjelmaan siten, että kaupunginvaltuuston 11.11.2013 hyväksymässä vuoden 2014 talousarviossa ja vuosien 2015 – 2018 taloussuunnitelmassa on hankkeen hankesuunnitteluun varattu 50 000 € määräraha vuodelle 2014 ja toteutukseen 1,0 M€ vuodelle 2017. Kaupunginvaltuuston viimeisimmässä, 16.11.2015 hyväksymässä vuosien 2016 – 2020 investointiohjelmassa on edellä mainittu asetelma pääosin pysynyt ennallaan, mutta hankesuunnittelun määrärahavaraus 50 000 euroa on kohdistettu vuodelle 2016.

Määrärahan suuruus perustuu aiempaan, kouluinvestointiryhmän vuonna 2011 pyytämään m²-pohjaiseen arvioon hankkeen kustannuksista silloisella hankesisällöllä ilman tarkempia suunnitelmia. Hankkeen sisältö on valmistelun edetessä kuitenkin tarkentunut mainitun selvityksen mukaisesti ja siitä johtuen myös laskelma hankkeen kustannuksista on tarkentunut. Myös rakentamisen kustannushintaindeksi on noussut viiden vuoden takaisesta tilanteesta.

Hankkeen koko ei ole merkittävästi muuttunut. Aiemmassa suunnitteluvaiheessa, jota tarkasteltiin vuoden 2014 aikana, hankkeen laajennusosa on ollut 186 k-m², suunnitteluratkaisun ollessa kuitenkin erilainen. Nyt käsiteltävänä olevassa suunnitelmassa hankkeen laajennusosa on kooltaan 192

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

---

k-m2. Peruskorjausosan laajuus vastaa tarveselvitysvaihetta, koko hankkeen laajuuden ollessa 1075 brm2. Hankkeen kustannuksia lisääviä tekijöitä ovat jakelukeittiön koneet ja laitteet sekä uudet jakelulinjastot, joita ei ole ollut mukana aiemmissä tarkasteluissa. Näiden erillishankintojen kustannusarvio on 290 000 euroa. Lisäksi hankkeen yhteydessä on suunniteltu uusittavaksi myös vanha C- siipeä palveleva ilmanvaihtokone, joka on jo teknisen käyttöikänsä päässä. Koneen uusimiskustannus on 120 000 euroa. Edelleen kustannuksia nostavat esteettömyysvaatimukset, jotka vaativat hissien toteuttamista tämän saneerauksen yhteydessä. Hissien lisäkustannus on arviolta 100 000 e. Kustannusarvion laskennassa on kosteudenhallinnan varmistamiseksi rakennustyö laskettu tehtävän sääsuojan alla, mikä lisää kustannuksia 120 000 euroa. 2. kerroksen hallintotilojen saneerauksen osuus kokonaisuudesta on n. 290 000 euroa. Kustannusarvio sisältää hankevarauksia n. 500 000 euroa, mikä on realistisella tasolla tämäntyyppisessä hankkeessa.

Suunnitelmia karsimalla hankkeen kustannuksista voisi olla mahdollista saada vähennettyä 5 – 10 %, jolloin yhdessä sääsuojasta luopumisen myötä voitaisiin hankkeen tavoitekustannus saada n. kolmen miljoonan euron tasolle. Näitä karsintoja on tehty liitteenä olevaan hankesuunnitelmaan, jolloin hankkeen arvioiduiksi kustannuksiksi on saatu 3 240 000 euroa. Lopullisesti hankkeen määrärahatarve tarkentuu urakkakilpailutuksen myötä.

Nyt käsiteltävänä oleva suunnitteluratkaisu, joka täyttää hankkeelle asetetut tavoitteet erittäin hyvin, ei kuitenkaan mahdollista merkittävää kustannusten vähentämistä, vaan tämä edellyttäisi kokonaan uutta ratkaisua. Joka tapauksessa on todettavissa, että 1,0 miljoonan euron määräraha-raus on asetetuille tavoitteille riittämätön.

Tarkempi erittely kustannusten jakautumisesta on hankesuunnitelman kohdassa *1.6 Rakennuskustannukset*.

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan, yhdyskuntalautakunnan, kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsittelyjen pohjalta syntyy investointipäätös, joka mahdollistaa hankkeen toteutussuunnitelun käynnistämisen. Investointihankkeen toteutusohjeen mukaisesti suurissa hankkeissa (yli 0,45 M€) hankesuunnitelman hyväksyy em. lautakuntien sekä KH:n käsittelyjen jälkeen KV. Luonnossuunnitelmat hyväksyy lautakuntien esityksestä KH.

Yhdyskuntalautakunta käsittelee hankesuunnitelman ja luonnostasoiset piirustukset sekä suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan lausunnon kokouksessaan 8.11.2016.

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan lausunto

Hankesuunnitelma sekä luonnostasoiset piirustukset Mäntymäen koulun ruokalan laajennuksesta ja hallintotilojen saneerauksesta vastaavat ala-

---

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

---

koulun (vl 1-6) tarpeita lautakunnan 10.6.2013 hyväksymän tarveselvityksen sekä alakoulun nykytarpeiden mukaisesti. Kun ruokalatilat laajennetaan, koulu voi siirtyä kahteen ruokailuvuoroon, mikä helpottaa opetuksellisten työjärjestysten tekoa. Opettajien tauko- ja sosiaalityöt vastaisivat tarpeita.

Kaupunginvaltuusto käsittelee yhtenäiskouluselvityksen kokouksessaan 7.11.2016. Hankesuunnitelma vastaa KH:n esitystä nykytilan (vaihtoehto A-1) säilyttämisestä. Tässä vaihtoehdossa on erillinen ala- ja yläkoulu ja alakoulu on edelleen Mäntymäen kiinteistössä. Jos kiinteistössä olisi lukio yhtenäiskouluselvityksen B-C-mallin mukaisesti, ainoastaan hankesuunnitelman ruokalan laajennus olisi tarpeen toteuttaa. Hallintotilojen saneerausta ei silloin tarvittaisi, mutta muutamia opetustiloihin liittyviä muutoksia pitäisi toteuttaa olemassa olevan arkkitehtiselvityksen mukaisesti.

Lautakunta painottaa, että KH:n 19.10.2016 hyväksymässä vuoden 2017 talousarvioesityksessä ei ole huomioitu Mäntymäen koulun saneeraus- ja laajennushankkeen muuttoon ja kalustamiseen liittyviä kustannuksia.

Sivistystoimenjohtaja:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää esittää esityksen lausunnon mukaisesti kaupunginhallitukselle, että se esittää kaupunginvaltuustolle esityslistan oheismateriaalina olevan luonnossuunnitelmien tasoon laaditun Mäntymäen koulun hankesuunnitelman (hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi) hyväksymistä ja hankesuunnitteluvaiheen tavoitehinnan vahvistamista 3 240 000 euroksi (alv 0).

Edelleen lautakunta esittää, että KH hyväksyisi hankkeen luonnossuunnitelmat, edellytyksellä että KV hyväksyy hankesuunnitelman ja esitetyn kokonaisuusrahavarauksen taloussuunnitelmaan vuosille 2017-2018, yhteensä 3 240 000 euroa (alv 0).

Päätös ja lausunto saatetaan yhdyskuntalautakunnalle tiedoksi kokouksessa 8.11.2016.

.....

Jäsen Tikkanen ehdotti jäsen Miettisen kannattamana, että asia jätetään pöydälle.

Päätös:

Lautakunta päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle. Päätettiin järjestää ylimääräinen lautakuntakokous maanantaina 14.11.2016 klo 17.00 käsittelemään asiaa ”Mäntymäen koulu - hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi, hankesuunnitelma”.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

SOV 14.11.2016 § 93

Sivistystoimenjohtaja:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää esittää esityksen lausunnon mukaisesti kaupunginhallitukselle, että se esittää kaupunginvaltuustolle esityslistan oheismateriaalina olevan luonnossuunnitelmien tasoon laaditun Mäntymäen koulun hankesuunnitelman (hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi) hyväksymistä ja hankesuunnitteluvaiheen tavoitehinnan vahvistamista 3 240 000 euroksi (alv 0).

Edelleen lautakunta esittää, että KH hyväksyisi hankkeen luonnossuunnitelmat, edellytyksellä että KV hyväksyy hankesuunnitelman ja esitetyn kokonaisuusmääräraharavaruksen taloussuunnitelmaan vuosille 2017-2018, yhteensä 3 240 000 euroa (alv 0).

Päätös ja lausunto saatetaan yhdyskuntalautakunnan seuraavaan kokoukseen tiedoksi.

.....

Sivistystoimenjohtaja muutti päätösehdotuksensa:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää esittää alla olevan lausunnon mukaisesti kaupunginhallitukselle, että se esittää kaupunginvaltuustolle esityslistan oheismateriaalina olevan luonnossuunnitelmien tasoon laaditun Mäntymäen koulun hankesuunnitelman (hallintotilojen saneeraus ja ruokalan laajennus monitoimitilaksi) hyväksymistä kuitenkin niin, että lautakunta haluaa tarkemman kustannuslaskelman ja laskelman tarkan läpikäynnin esitetyt muutokset huomioiden.

Edelleen lautakunta esittää, että KH hyväksyisi hankkeen luonnossuunnitelmat edellytyksellä, että KV hyväksyy hankesuunnitelman ja esitetyn kokonaisuusmääräraharavaruksen taloussuunnitelmaan vuosille 2017-2018.

Päätös ja lausunto saatetaan yhdyskuntalautakunnalle tiedoksi.

Suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan lausunto

Hankesuunnitelma sekä luonnostasoiset piirustukset Mäntymäen koulun ruokalan laajennuksesta ja hallintotilojen saneeruksesta vastaavat alakoulun (vl 1-6) tarpeita lautakunnan 10.6.2013 hyväksymän tarveselvityksen sekä alakoulun nykytarpeiden mukaisesti. Kun ruokalatilat laajennetaan, koulu voi siirtyä kahteen ruokailuvuoroon, mikä helpottaa opetuksellisten työjärjestysten tekoa. Opettajien tauko- ja sosiaalitilojen suunnitellut kunnostukset vastaavat henkilöstön tarpeita.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 7.11.2016 suomenkielisen perusopetuksen jatkavan nykyisen muotoisena kahdessa eri rakennuksessa:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 90	07.11.2016
Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta	§ 93	14.11.2016

Mäntymäen koulussa toimii alakoulu, Kasavuoressa yläkoulu. Hankesuunnitelma huomioi Mäntymäen koulun tarpeen ruokalan laajennukselle sekä hallintotilojen saneeraukselle.

Hankesuunnitelmasta tehty kustannusarvio on huomattavasti suurempi kuin investointisuunnitelman varaus, vaikka suunnitelman laajuus ei ole merkittävästi muuttunut. Suunnitelma vastaa kuitenkin käyttäjien tarpeita ja sekä ruokalan että hallinnon tilat halutaan toteuttaa pääpiirteissään suunnitelmien mukaisesti. Jotta kustannuksia voitaisiin saada pienemmäksi, ovat käyttäjät valmiita seuraavanlaisiin hankesuunnitelman tarkasteluihin ja muokkauksiin:

- Pihasuunnitelman tarkistaminen (asfaltti, istutukset)
- Hallintotilan parvekkeesta luopuminen
- Kirjaston esiintymiskorokkeesta luopuminen

Lautakunta painottaa, että KH:n 19.10.2016 hyväksymässä vuoden 2017 talousarvioesityksessä ei ole huomioitu Mäntymäen koulun saneeraus- ja laajennushankkeen kalustamiseen liittyviä kustannuksia.

Jäsen Tikkanen ehdotti asian palauttamista uuteen valmisteluun toivoen uuden valmistelun osalta erityisesti tarkkoja kustannuslaskelmia hankkeen kustannusrakenteen osalta. Jäsenet Miettinen, Peltovirta ja Nystén kannattivat ehdotusta.

Päätös:

Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 91 §:n (365/1995) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 92, 93

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset:

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 89 §:n 1 mom. (365/1995) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta		
Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät:	Valitusaika		päivää
(katso erillinen muutoksenhakuohje)			

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)			
pykälät:	Valitusaika		päivää

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (1.1.2016: 250 euroa).